

ORGANITZACIÓ SINGULAR DELS CICLES DE GRAU MITJÀ D'EXPLOTACIONS AGRÀRIES EXTENSIVES I EXPLOTACIONS AGRÍCOLES INTENSIVES

ANA M. DE ROBLES RODRÍGUEZ

SERVEI DE FORMACIÓ AGRÀRIA, DEPARTAMENT D'AGRICULTURA,
ALIMENTACIÓ I ACCIÓ RURAL

ana.robles@gencat.cat

Resum

El cicle formatiu de grau mitjà d'explotacions agràries extensives (CFGM) i el CFGM d'explotacions agrícoles intensives són la resposta als joves que volen incorporar-se al món agrari mitjançant la millor opció formativa: la formació professional reglada.

El Departament d'Agricultura, Alimentació i Acció Rural (DAR) vol donar un nou impuls a aquests cicles modificant-ne el format actual. L'objectiu d'aquest canvi és fer una organització dels currículums que permeti oferir als potencials alumnes del sector la possibilitat de fer-ho en una escola del servei, per a garantir una formació diferenciada, de qualitat i adaptada a les necessitats del sector.

Amb aquest nou esquema es posaran a disposició de l'alumne els millors especialistes i instal·lacions de la xarxa d'escoles del DAR. També inclourà tota la formació contínua exigible per l'empresari agrari que es vulgui incorporar i pel contracte global d'explotació.

1. Introducció

El CFGM d'explotacions agràries extensives i el CFGM d'explotacions agrícoles intensives són la resposta als joves que volen incorporar-se al món agrari mitjançant la millor opció formativa: la formació professional reglada.

Fins ara si hi havia una escola o centre de capacitació agrària del DAR que tenia solament preinscrits cinc o sis alumnes per a estudiar els cicles d'explotacions agràries extensives i el d'intensives, no es feien, ja que el requisit mínim és tenir entre vuit i deu alumnes.

El DAR, conscient de la importància de disposar de persones formades al capdavant de les explotacions agràries, ha decidit organitzar amb un format diferent aquests cicles formatius i, per tant, el curs 2007/2008 oferirà a les escoles i centres de capacitació agrària una nova manera d'impartició dels cicles agraris d'extensius i d'intensius.

L'objectiu d'aquest canvi és fer una organització dels currículums que permeti oferir als potencials alumnes del sector la possibilitat de fer-ho en una escola del servei sense costos i garantir una formació diferenciada, de qualitat i adaptada a les necessitats del sector.

A partir del proper curs (2007/2008) el Servei de Formació Agrària (SFA) del DAR ofereix el que anomenen *organització singular*, que permetrà que cap alumne es quedi sense poder cursar el cicle agrari que desitgi (intensius o extensius).

Amb aquest nou esquema es posaran a disposició de l'alumne els millors especialistes i les millors instal·lacions de la xarxa d'escoles del DAR. També inclourà tota la formació contínua exigible per l'empresari agrari que es vulgui incorporar i pel contracte global d'explotació.

Potenciant aquests cicles agraris, el DAR vol apostar fort perquè els nous pagesos estiguin formats per a ser capaços d'afrontar els difícils reptes que es plantegen al camp català.

Els paràmetres que han guiat aquest canvi han estat:

- Qualitat
- Flexibilitat i mobilitat
- Integració dels dos subsistemes de formació, inicial i contínua
- Una connexió més gran entre formació i món laboral
- Gratuïtat
- Modulada, i a mitjà termini, també semipresencial
- Professorat motivat i qualificat.

Aquests paràmetres estan especificats en els següents trets diferenciadors:

- a) Els cicles s'ofereixen a les escoles següents:

- Cicle d'explotacions agràries extensives:

- Escola del Pirineu
- Escola de l'Empordà
- Escola de Borges
- Centre de Gandesa
- Centre de Manresa.

- Cicle d'explotacions agrícoles intensives:

- Escola de Mas Bové
- Escola d'Alfarràs
- Escola d'Amposta.

b) La formació s'impartirà, a través d'aquest nou model de formació, amb dues escoles de referència, Borges Blanques i Alfarràs, amb la col·laboració de sis escoles més, especialitzades i distribuïdes per tot Catalunya, que oferiran estades de suport i aprofundiment en matèries específiques.

c) Un primer curs comú a les dues escoles i un segon curs específic a cada escola, intensius en una escola i extensius a l'altra.

- Primer curs comú en dues escoles:

- Escola d'Alfarràs
- Escola de Borges.

- Segon curs específic:

- Escola d'Alfarràs: intensius
- Escola de Borges: extensius.

d) Els crèdits de primer, programats per tots dos centres com si es tractés d'un de sol, amb una durada de crèdits idèntica, programacions consensuades i homologades per tots dos centres i continguts mínims assolibles i reals al sector.

e) Part dels crèdits s'impartiran en altres escoles especialitzades mitjançant estades dels alumnes perquè aquests disposin dels millors especialistes i instal·lacions, p. ex., agrotecnologia, part de recs, impartida a l'Escola de Tàrraga mitjançant una estada dels alumnes en aquesta escola.

f) Els estudis inclouran continguts de formació contínua exigible per l'empresari/ària

agrari que es vulgui incorporar o pel contracte global d'explotacions (gestió, benestar dels animals, prevenció de riscos, etc.), així com tota la resta de formació exigible, fitosanitaris, producció integrada, producció ecològica, etc.

- g) Visites tècniques a explotacions punta, a altres escoles, participació i assistència a fires i jornades de transferència tecnològica tant al país com a l'estranger, per tal de conèixer altres realitats i aprendre dels millors.
- h) Incloure formació en idiomes per a adaptar-se a les necessitats canviants del sector.
- i) Es donarà l'oportunitat de preparar-se per a la prova d'accés als cicles formatius de grau superior, per a donar l'oportunitat de continuar la formació.
- j) Possibilitat d'obtenir els dos títols en tres anys.
- k) Semipresencial perquè els alumnes puguin cursar part dels estudis a casa seva amb un tutor.

2. Proposta curricular

- a) Un primer curs comú a les dues escoles, impartint els crèdits transversals amb un mínim d'hores:
 - Organització i gestió d'una explotació agrària familiar (120 h). Aquest crèdit hauria de ser de 180 h per tal d'adaptar-se a la formació que es demana en incorporar-s'hi
 - Instal·lacions agràries (90 h)
 - Mecanització agrària (180 h)
 - Mètodes de control fitosanitari (90 h)
 - Agrotecnologia (210 h)
 - FOL (60 h)
 - FCT (135 h)
 - Anglès (30 h).
- b) Un segon curs específic a cada escola:
 - Escola A: intensius:
 - Cultius hortícoles (210 h)
 - Cultius fructícoles (210 h)
 - Producció de planta (180 h)
 - Crèdit de síntesi (90 h)
 - FCT (235 h).

- Escola B: extensius:
 - Cultius herbacis (150 h)
 - Cultius arboris i arbustius (150 h)
 - Producció ramadera lligada a la terra (180 h)
 - Maneig racional del bestiar (120 h)
 - Crèdit de síntesi (90 h)
 - FCT (235 h).

Tant el crèdit de síntesi com l'FCT es podrà fer a altres escoles properes al lloc de residència dels alumnes, amb el suport d'aquestes, tant en la direcció del projecte com en el seguiment dels alumnes per part dels professors d'aquestes escoles.

- c) Les hores de lliure disposició (150), es dedicarien al disseny de la formació esmentada: gestió, formació contínua, idioma, prova d'accés, etc.
- d) Al segon curs, que també es dissenyaria de manera modular, és prevista la possibilitat d'oferir alguna part d'aquesta formació més especialitzada, com a formació oberta a altres alumnes que no estan interessats a obtenir el títol però sí en una ampliació dels seus coneixements en aquesta especialitat (formació contínua).

3. Estratègies

Perquè aquest projecte es pugui fer realitat cal una aposta forta per part del DAR en les línies següents:

- Dotació de beques als alumnes que cobreixen totes les seves despeses incloent-hi els desplaçaments.
- Dotació a les escoles implicades de tots els recursos necessaris, infraestructures, convenis amb empreses punta relacionades amb l'especialitat, etc.
- Fer arribar aquesta oferta a tots els pagesos de manera directa, implicant-se de manera clara i contundent, mitjançant un pla de màrqueting diferenciat del DAR. Creiem que s'ha de disposar de tot el suport per part del DAR, ja que en això recau una gran part de l'èxit del projecte.
- Oferir una formació de qualitat i actualitzada que integri els dos subsistemes de formació, inicial i contínua.